

KANGASALAN KUNTA

SAHALAHDEN RANTAOSAYLEISKAAVA

ALUEELLINEN MITOITUSSUUNNITELMA
2.1.2014

KANGASALAN KUNNANHALLITUS

YMPÄRISTÖSUUNNITTELU OY

SAHALAHDEN RANTAOSAYLEISKAAVA

ALUEELLINEN MITOITUSSUUNNITELMA 2.1.2014

1. ALUEELLINEN MITOITUSSUUNNITELMA

1.0 Yleiset mitoitusperiaatteet

Alueellinen mitoitus suunnitelma perustuu Sahalahden kunnanvaltuuston 26.11.1998 hyväksymään rantaosayleiskaavan osaan ”Tavoitteet ja mitoitusperiaatteet”, joka on päivitetty 2.1.2014.

1.1 Mitoitussuunnitelma

Kiinteistökohtaisen rakennusoikeuden määrittelemiseksi on laadittu yleispiirteinen tavoitteellinen mitoitus suunnitelma. Mitoitussuunnitelma perustuu rantojen ominaisuuksiin, rakentamiskelpoisuuteen, luonnonarvoihin ja maisemaan. Luonnon- ja ympäristöarvot on selvitetty luontokartoituksella ja aikaisemmista inventoinneista.

Alueellisella mitoitus suunnitelmalla luodaan pohja kiinteistökohtaiselle rakennusoikeuden tarkastelulle, sijoitetaan vapaaksi jäävät alueet tarkoituksenmukaisesti palvelemaan jokamiehenkäyttöä ja säilytetään luonnonarvot. Kiinteistökohtaisessa tarkastelussa otetaan vielä huomioon tarkasteltavan kohdan erityisominaisuudet ja voidaan harkita poikkeamista yleisperiaatteista.

Mitoitussuunnitelma tulostetaan 1:30 000 mittakaavassa vesistöittäin ja vesistönosittain yhtenäisten kriteereiden pohjalta. Tässä muistiossa kirjataan rantajaksokohtaiset perustelut kullekin mitoitusvalinnalle.

1.2 Suurten järvien mitoitus

Rannat jaetaan suurten yli 50 ha vesistöjen alueella neljään rakennettavuusluokkaan :

- 0 las/m-km: *täysin rakentamiskelvottomat rannat*
 - kooltaan liian pienet saaret
 - maasto-olosuhteiltaan rakentamiskelvottomat rannat

- 3 las/m-km: *huonosti rakentamiseen soveltuvat, erityisiä arvoja sisältävät rannat*
 - ekologisilta ominaisuuksiltaan heikot alueet: avoimuus, puuttomuus ja mataluus, matala sietokyky
 - lähes rakentamiskelvottomat rannat; suuri kaltevuus esim. > 20 %
 - ympäristönsuojelun, arvokkaan maiseman ja yleisen virkistyskannalta erityisen arvokkaat alueet: vaihekaavan suojelu- ja virkistysalueet, valtakunnallisesti tai maakunnallisesti arvokkaiksi todetut rantajaksot.

- 4-6 las/m-km: *rannat, jotka erilaisista syistä johtuen eivät sovellu hyvin loma-asumiseen*
 - rannanosat, jotka sisältävät kulttuurihistoriallisia arvoja tai yleisiä virkistysarvoja
 - yleiset virkistysalueet, uimarannat, venerannat ja muut yhteiskäyttöalueet, esimerkiksi seutukaavaan merkityt yleiset alueet
 - maisemallisesti arat alueet, kuten viljelyaukeat, avoimet luonnonkauniit niemet, lahdet tai kapeikot tai muut maisemakohtat
 - luontosuhteiltaan arvokkaat ja sietokyvyltään heikot alueet
 - maaperältään huonosti rakentamiseen soveltuvat alueet, esimerkiksi suurten kaltevuuserojen alueet, pehmeiköt, jne.
- 7-8 las/m-km: *loma-asumiseen hyvin soveltuvat rannat*
 - maiseman, luontosuhteiden ja kulttuurin kannalta rakentamiseen hyvin soveltuvat alueet suurten vesistöjen rannoilla
 - ranta-alueet, joiden läheisyyteen ei sijoitu sellaista taajaa asutusta, joka aiheuttaisi yleistä virkistyskäyttötarvetta

1.3 Pienten järvien mitoitus

Pienillä alle 50 hehtaarin vesistöillä luonto-olosuhteiden ja ympäristöarvojen lisäksi vesistön koko vaikuttaa rakentamisoikeuteen. Pienten vesistöjen rannat jaetaan mitoitusluokkiin vastaavalla tavalla kuin suurten järvien rannat:

- 0 las/m-km: *täysin rakentamiskelvottomat rannat*
 - kooltaan liian pienet vesistöt ja saaret
 - maasto-olosuhteiltaan rakentamiskelvottomat rannat
- 1 rakennuspaikka / 4 vesi-ha: *huonosti rakentamiseen soveltuvat, erityisiä arvoja sisältävät rannat*
 - ekologisilta ominaisuuksiltaan heikot alueet: avoimuus, puuttomuus ja mataluus, matala sietokyky
 - lähes rakentamiskelvottomat rannat; suuri kaltevuus esim. > 20 %
 - ympäristönsuojelun, arvokkaan maiseman ja yleisen virkistykseen kannalta erityisen arvokkaat alueet: vaihekaavan suojelu- ja virkistysalueet, valtakunnallisesti tai maakunnallisesti arvokkaiksi todetut rantajaksot.
- 1 rakennuspaikka / 3 vesi-ha: *rannat, jotka erilaisista syistä johtuen eivät sovellu hyvin loma-asumiseen*
 - rannanosat, jotka sisältävät kulttuurihistoriallisia arvoja tai yleisiä virkistysarvoja
 - yleiset virkistysalueet, uimarannat, venerannat ja muut yhteiskäyttöalueet, esimerkiksi seutukaavaan merkityt yleiset alueet
 - maisemallisesti arat alueet, kuten viljelyaukeat, avoimet luonnonkauniit niemet, lahdet tai kapeikot tai muut maisemakohtat
 - luontosuhteiltaan arvokkaat ja sietokyvyltään heikot alueet
 - maaperältään huonosti rakentamiseen soveltuvat alueet, esimerkiksi suurten kaltevuuserojen alueet, pehmeiköt, jne.

- 1 rakennuspaikka / 2 vesi-ha: *loma-asumiseen hyvin soveltuvat rannat*
 - maiseman, luontosuhteiden ja kulttuurin kannalta rakentamiseen hyvin soveltuvat alueet suurten vesistöjen rannoilla
 - ranta-alueet, joiden läheisyyteen ei sijoitu sellaista taajaa asutusta, joka aiheuttaisi yleistä virkistyskäyttötarvetta

Järven kokonaisrakennusoikeus jaetaan rantaviivapituuksien suhteessa kiinteistöille.

Alle 4 ha suuruisille vesistöille ei tulisi sijoittaa loma-asutusta ja pienissä vesistöissä yhtä loma-asuntoa kohden tulisi olla noin 2 vesihehtaaria. Ohjetta tulkitaan seuraavasti:

- Mikäli maanomistajalla ei ole muita rakennuskelpoisia rantoja, voidaan 1 loma-asunnon rakennusoikeus myöntää 2-4 vesihehtaarin suuruiselle vesistölle.
- Mikäli maanomistajalla on rakentamiseen hyvin soveltuvia ranta-alueita, siirretään rakennusoikeus alle 4 ha vesistöltä suuremmille vesistöille.

1.4 Saarten mitoitus

Suurissa, yli 30 hehtaarin saarissa rakentamistehokkuus määritetään vastaavin perustein kuin suurten vesistöjen mannerrannoilla. Alle 30 ha suuruisissa saarissa rakentamistehokkuus määritetään luonto-olosuhteiden ja ympäristöarvojen perusteen lisäksi pinta-alan perusteella.

Saarten rannat jaetaan mitoitusluokkiin vastaavalla tavalla kuin suurten järvien rannat:

- 0 las: *täysin rakentamiskelvottomat saaret*
 - kooltaan liian pienet saaret
 - maasto-olosuhteiltaan rakentamiskelvottomat saaret
- 1 rakennuspaikka / 4 maa-ha: *huonosti rakentamiseen soveltuvat, erityisiä arvoja sisältävät saaret*
 - ekologisilta ominaisuuksiltaan heikot saaret: avoimuus, puuttomuus ja mataluus, matala sietokyky
 - lähes rakentamiskelvottomat saaret; suuri kaltevuus esim. > 20 %
 - ympäristönsuojelun, arvokkaan maiseman ja yleisen virkistyskannalta erityisen arvokkaat saaret: vaihekaavan suojelu- ja virkistysalueet, valtakunnallisesti tai maakunnallisesti arvokkaiksi todetut saaret.
- 1 rakennuspaikka / 3 maa-ha: *saaret, jotka erilaisista syistä johtuen eivät sovellu hyvin loma-asumiseen*
 - saaret, jotka sisältävät kulttuurihistoriallisia arvoja tai yleisiä virkistysarvoja
 - yleiset virkistysalueet, uimarannat, venerannat ja muut yhteiskäyttöalueet, esimerkiksi seutukaavaan merkityt yleiset alueet
 - maisemallisesti arat alueet, kuten viljelyaukeat, avoimet luonnonkauniit niemet, lahdet tai kapeikot tai muut maisemakohtat
 - luontosuhteiltaan arvokkaat ja sietokyvyltään heikot alueet
 - maaperältään huonosti rakentamiseen soveltuvat alueet, esimerkiksi suurten kaltevuuserojen alueet, pehmeiköt, jne.

- 1 rakennuspaikka / 2 maa-ha: *loma-asumiseen hyvin soveltuvat saaret*
 - maiseman, luontosuhteiden ja kulttuurin kannalta rakentamiseen hyvin soveltuvat saaret
 - saaret, joiden läheisyyteen ei sijoitu sellaista taajaa asutusta, joka aiheuttaisi yleistä virkistyskäyttötarvetta

Saarten kokonaisrakennusoikeus jaetaan rantaviivapituuksien suhteessa kiinteistöille.

Alle 1 ha:n saarille ei määritetä laskennallista rakennusoikeutta. Saaret, joiden pinta-ala on pienempi kuin 2 ha, pyritään jättämään rakentamatta. Laskennallinen rakennusoikeus siirretään maanomistajan muille rannoille.

- Mikäli maanomistajalla ei ole muita rakennuskelpoisia rantoja, voidaan 1 loma-asunnon rakennusoikeus myöntää 1-2 hehtaarin suuruiselle saarelle.

2. KARTTATARKASTELU

2.1 Osa-aluejako

Rantaosayleiskaavatyössä käytetään seuraavaa aluejakoa (liitekartta 1) :

1	Längelmäveden alue
	100 Mannerrannat
	150 Saaret
2	Kirkkojärvi
3	Keljonjärvi
4	Pakkalanjärvi
5	Alle 50 hehtaarin järvet

2.2 Merkintöjen selitykset

Mitoitusalueiden rajauksessa käytetään seuraavia merkintöjä:

Yli 50 hehtaarin vesistöillä esimerkiksi mitoitusluku 4 tarkoittaa neljää loma-asuntoa muunnettua rantakilometriä kohti, alle 50 hehtaarin vesistöillä mitoitusluku 1 / 3 tarkoittaa yhtä loma-asuntoa kolmea vesihehtaaria kohti ja alle 30 hehtaarin saarilla mitoitusluku 1 / 2 yhtä loma-asuntoa kahta maa-hehtaaria kohti.

Tampereella 2.1.2014

Ympäristösuunnittelu Oy

Eero Ritanen
Dipl.ins

Liitteet: Alueellinen mitoitussuunnitelma

LIITE 1. Yleiskartta järvien numeroinnista

LIITE 2a-c. Rantajaksojen numerointi ja mitoitukset

RANTAJAKSO	MITOITUS- LUKU	PERUSTELUT
1		
Längelmäveden alue		
100		
Mannerrannat		
101 Kunnanrajalta Hietasenlahteen 214105	7	Metsäistä, jo rakennettua jaksoa. Jonkin verran avokallioita.
102 Irjalanniemi 214105	5	Pitkä niemialue, joka on rakennettu ja metsänpeitteinen. Avokallioisia rantoja.
103 Varkaanlahdesta Myllynsuuhun 214105	6	Metsäistä, jonkin verran rakennettua jaksoa.
104 Lastikka 214105	3	Valtakunnallisesti arvokas alue. Liito-oravaesiintymä ja luontotyypiltään uhanalaista lehtoa.
105 Vuohemus 214105	6	Rakennettu rantajakso.
106 Rahakallio 214105	3	Valtakunnallisesti arvokas alue. Liito-oravaesiintymä ja maisemallisesti hienot jyrkänteet.
107 Isoniemenlahti 214105	6	Arvokas viljelymaisema (Sahalahden osayleiskaavan maisemaselvitys).
108 Isoniemi 214105, 214106	5	Metsäinen, vähän ranta-alueiltaan rakennettu niemialue. Lounaisrannalla avokallioita.
109 Peltomaanlahti 214106	3	Linnustoltaan ja eläimistöltään valtakunnallisesti arvokas lahti. Hakkuualueelle jätetty rauhoitettu puu, jossa pesii uhanalainen kalasääksi. Rahakallion maisemallisesti hienot jyrkänteet. Liito-oravaesiintymä.
110 Vaarinlahden alue 214106	7	Metsäinen, rakentamaton jakso.

111 Käenniemi 214106	3	Pirkanmaan 1. maakuntakaavassa jakso on merkitty suojelu-alueeksi S (145). Jakso on osa valtakunnallista rantojensuojeluohjelmaa.
112 A, B, C, D, E Käenniemenlahdesta Karhunlahden pohjoispuolelle 214105, 214106	7 3 5	Rannat ovat lähes kokonaan metsänpeitteiset, osin jo rakennetut. Saarioisten kohdalla maakuntakaavan MY-varaus, joka ei kuitenkaan ulotu rantaan asti. A,C,E B: Liito-oravaesiintymä D: Merkittävä viljelymaisema (Sahalahden osayleiskaavan maisemaselvitys)
113 Virolaislahdelta Korentoniemeen 214106	3	Valtakunnallisesti arvokas rantajakso. Lähellä rantaa sijaitsevassa pienessä saarella pesii kuikka ja uhanalainen kalasääksi (pesäpuu rauhoitettu). Rantametsässä on tuoretta lehtoa, joka on vaarantunut uhanalainen luontotyyppi.
114 Korentoniemestä Rajaniemeen 214106	7	Rakennettu, metsänpeitteinen rantajakso.
115 Rajaniemi ja Laurianlahti 214106	3	Eläimistöltään ja luontotyyplitään valtakunnallisesti arvokas alue. Rajaniemessä esiintyy liito-orava. Luontotyyplitään vanhaa kuusivaltaista lehtomaista kangasta, joka luokitellaan silmälläpidettäväksi. Laurianlahdessa metsäluhtaa ja saniaislehtoa, jotka ovat vaarantuneita luontotyyppisiä. Rehevä lahti on vesikasvillisuudeltaan monipuolinen. Hyönteisistä on tavattu mm. pikkulam-pisukeltajaa.
116 Jaalanniemi 214106	5	Rakennettu, metsäinen niemialue.
117 Selkäsaaren edusta 214106	3	Liito-oravaesiintymä. Kuusivaltainen rantametsä, jossa runsaasti haapaa ja jonkin verran kolopuita. Rantametsää on osittain hakattu. Selkäsaarella ja länsipuolen luodoilla pesii selkälokki ja kuikka.
118 Suolahden jakso 214106	6	Rakennettua, metsäistä jaksoa. Muutamia avokallioita. Arvokas viljelymaisema (Sahalahden osayleiskaavan maisemaselvitys).

119 Kylänlahti 214106	3	Perinnemaisematyypit: metsälaidun, niitty, rantaniitty, kallioketo Kasvistoltaan, maisemaltaan ja luontotyypiltään maakunnallisesti arvokas jakso. Pääosin laidunmaata, pohjoispuolella edustavaa kallioketoa. Lahti on rehevä ja kasvistoltaan monipuolinen. Rannalla kasvaa harvinaista rantahirvenjuurta ja pesii harvalukuinen härkälintu. Kedon vadelmapensaissa pesii myös harvalukuinen viitakerttunen ja rantapelloilla käy saalistamassa tuulihaukka. Varhais-metallikautisia hautaröykkiöitä. Kokonaisuutena arvokas alue.
120 Mahlajanniemen alue 214106	6	Metsäinen, osin rakennettu jakso. Arvokas viljelymaisema (Sahalahden osayleiskaavan maisemaselvitys).
121 Sikolahti ja itäpuolinen niemialue 214106	5	Metsäinen, voimakkaasti rakennettu jakso. Sikolahdelta kaakkoon aukeaa peltoalue. Niemialueella paljon avokallioita.
122 A, B, C, D Lahtuanlahdesta Noksioislahdelle 214106, 214109	4 7 6	Rakennettua, metsäistä jaksoa. Jakson jyrkin alue on Lohivuori. Paikoin avokallioita. B: Perinnemaisematyyppi: metsälaidun, arvokas viljelymaisema A, D C: arvokasta viljelymaisemaa
123 Noksioislahti 214109	5	Kapea ja pitkä, rannoiltaan osin avoin, peltorantainen lahti. Paikoin rakennettu. Muutamia avokallioita.
124 Noksioislahdelta Vierikanlahdelle 214109	7	Vain paikoin rakennettu, metsäinen jakso. Paikoin pehmeärantainen, pari avokalliota.
125 Vierikanlahdelta kunnanrajalle 214109	6	Merkittävä viljelymaisema.
150 Saaret		
151 Yksipuinen 214105	1 / 2 ha	Metsäinen, rannoiltaan avokallioinen, rakennettu saari. Sijaitsee Isoniemenselällä, Irjalanniemestä luoteeseen.
152 Isosaari 214105	1 / 2 ha	Etelärannaltaan rakennettu saari Irjalanniemestä pohjoiseen. Länsirannaltaan avokallioinen, muutoin metsäinen saari.

153 Palanutsaari + Lammassaari 214106	1 / 2 ha	Kaksiosainen saari, jonka lounainen niemi on rakennettu. Metsäinen, etelä- ja länsirannoiltaan avokallioinen saari.
154 Niittykari 214106	1 / 4 ha	Maakunnallisesti linnustoltaan arvokas saari. Saarella pesii Pirkanmaalla harvinainen, uhanalainen ampuhaukka. Saaren pohjoispuolisilla luodoilla pesii kuikka. Rakentamaton, metsäinen saari Palanutsaaren ja Isoniemen välissä.
155 Ristisaari 214106	1 / 2 ha	Entisen Sahalahden kunnan puolelta rakennettu, metsäinen saari Vahderpäänsalmessa. Saari sijaitsee suurelta osaltaan suunnittelualueen ulkopuolella. Rakennettu kärki avokalliota.
156 Koivusaari 214106	1 / 2 ha	Rakennettu, metsäinen saari Pispalanselällä. Vain pieneltä osaltaan suunnittelualueella.
157 Vähä-Saksalo 214106	1 / 4 ha	Rakentamaton, puustoinen saari Saksalonselällä. Pirkanmaan 1. maakuntakaavassa saari on merkitty suojelualueeksi S (145). Saari on osa valtakunnallista rantojensuojeluohjelmaa.
158 Iso-Saksalo 214106	1 / 4 ha	Pääosin hakattu suuri saari Saksalonselällä. Saaren luoteisosassa ja sen kaakkoispuolella olevassa pienessä saarella pesii uhanalainen kalasääksi. Pesäpuut ovat rauhoitettuja. Pirkanmaan 1. maakuntakaavassa saari on merkitty suojelualueeksi S (145). Saari on osa valtakunnallista rantojensuojeluohjelmaa.
159 Korvonsaari 214106	1 / 3 ha	Saksalonselän kaakkoisosassa sijaitseva puustoinen, rakentamaton saari. Luontotyyppiltään ja maisemaltaan paikallisesti arvokas saari, joka on vanhaa hakamaata. Vanhoja koivuja, lahoppuita, pötkelöitä ja koloppuita.
160 Iso-Hatti 214106	1 / 2 ha	Rakennettu saari Jaalanniemen lounaispuolella.
161 Särkäsaari 214106	1 / 2 ha	Rakennettu, puustoinen saari Jaalanniemen jatkeena.
162 Annansaari 214106	1 / 2 ha	Rakennettu saari Jaalanniemen kärjen pohjoispuolella.
163 Selkäsaari 214106	1 / 4 ha	Osin rakennettu, maisemallisesti, linnustoltaan ja luontotyyppiltään arvokas saari Jaalanniemen itäpuolella. Koillisrannalla maisemallisesti arvokkaat avokalliot. Itäpuoli vanhaa tervaleppäkorpea. Jonkin verran lahoppuita. Saarella pesii uhanalainen selkälökki. Saaren länsipuolella linnustollisesti arvokas luoto-ryhmä, jossa pesii mm. 10 paria uhanalaisia selkälökkejä ja uhanalainen kuikka. Kesällä 2011 saarella ja sen ympäristössä liikkui sääksi.

164 Vähä Hautasaari + Iso Hautasaari 214109	1 / 4 ha	Maisemaltaan ja linnustoltaan arvokas kalliosaari Noksislahden edustalla. Vähä Hautasaari osin rakennettu. Pohjoiseen päin maisemallisesti arvokkaat kallioidet, eteläpuoli lehtipuuvaltaista metsää. Saarissa pesii uhanalainen selkälökki sekä tuulihaukka (pesäpuu rauhoitettu). Erittäin uhanalainen valkoselkätikka käyttää saaria ruokailupaikkana.
165 Harasaari 214109	1 / 2 ha	Rakennettu saari Hautasaarien kaakkoispuolella. Avokallioita.
166 Iso Koirasaari 214109	1 / 2 ha	Rakennettu saari Harasaaren itäpuolella. Avokallioita.
167 Vähä Kalliosalo 214109	1 / 4 ha	Valtakunnallisesti maisemaltaan, linnustoltaan ja luontotyypiltään arvokas saari. Osin rakennettu, maisemallisesti näyttävä männikköinen kalliosaari, itäosa lehtoa. Pirkanmaan 1. maakuntakaavassa saari on merkitty luonnonsuojelualueeksi SL (144). Saari on osa valtakunnallista rantojensuojeluohjelmaa ja Natura 2000-aluetta. Lintudirektiivin liitteen I lajeista saarella esiintyy kalatiira, kuikka ja uhanalainen valkoselkätikka. Saarella esiintyy myös liito-orava, nuolihaukka ja selkälökki.
168 Vähä Kalliosalon itäpuolinen saari 214109	1 / 4 ha	Rakentamaton, valtakunnallisesti maisemaltaan, linnustoltaan ja luontotyypiltään arvokas saari. Pirkanmaan 1. maakuntakaavassa saari on merkitty luonnonsuojelualueeksi SL (144). Saari on osa valtakunnallista rantojensuojeluohjelmaa ja Natura 2000-aluetta. Lintudirektiivin liitteen I lajeista saarella esiintyy kalatiira, kuikka ja uhanalainen valkoselkätikka. Saarella esiintyy myös liito-orava, nuolihaukka ja selkälökki.
169 Iso Kalliosalo 214109	1 / 4 ha	Valtakunnallisesti maisemaltaan, linnustoltaan ja luontotyypiltään arvokas saari. Osin rakennettu, maisemallisesti näyttävä männikköinen kalliosaari, jonka pohjoispuoli kalliojyrkäntä. Pirkanmaan 1. maakuntakaavassa saari on merkitty luonnonsuojelualueeksi SL (144). Saari on osa valtakunnallista rantojensuojeluohjelmaa ja Natura 2000-aluetta. Lintudirektiivin liitteen I lajeista saarella esiintyy kalatiira, kuikka ja uhanalainen valkoselkätikka. Saarella esiintyy myös liito-orava, nuolihaukka ja selkälökki.
170 Liisansaaret 214109	1 / 4 ha	Valtakunnallisesti maisemaltaan, linnustoltaan ja luontotyypiltään arvokas saari. Rakentamaton, maisemallisesti näyttävä kalliosaari, luontotyypiltään rehevää lehtoa (suuria koivuja ja lahoppuita). Pirkanmaan 1. maakuntakaavassa saari on merkitty luonnonsuojelualueeksi SL (144). Saari on osa valtakunnallista rantojensuojeluohjelmaa ja Natura 2000-aluetta. Lintudirektiivin liitteen I lajeista saarella esiintyy kalatiira, kuikka ja uhanalainen valkoselkätikka. Saarella esiintyy myös liito-orava, nuolihaukka ja selkälökki.

2

Kirkkojärvi

201 Eteläosa 214105, 214108	6	Pääosin voimakkaasti rakennettua jaksoa. Pitkänomainen, kapea. Avokallioita paikoitellen, myös pehmeikköjä. Taustalla peltoalueita, joista maakuntakaavan MY (maatalousalue, jolla erityisiä ympäristöarvoja) tulee liki rantaa kaakkoisosassa.
202 Pohjoisosa 214105	3	Osittain rakennettua jaksoa. Alue on Pirkanmaan 1. maakunta-kaavassa merkitty MY-alue tulee lähelle rantaa. Luoteisosa on maisemaltaan, linnustoltaan ja kasvistoltaan maakunnallisesti arvokas. Kurmittanvuoren rantarinteillä tavataan uhanalainen liito-orava. Luontotyyppiltään luoteisosa on rantaluhtaa ja koivuvaltaista lehtoa. Alue on tärkeä lintujen pesinnän kannalta (lehdossa mm. harvalukuiset kuhankeittäjä, kultarinta ja satakieli ja luhdalla harvalukuinen härkälintu) ja on tärkeä kahlaajien ja muuttavien vesilintujen ruokailu- ja levähdyspaikka.
203 Pohjoisosa 214105	5	Arvokasta viljelymaisemaa. Alueelle ulottuu Pirkanmaan 1. maakuntakaavan MY-alue.
204 Selkäsaari 214105	1 / 4 ha	Maakunnallisesti maisemaltaan, linnustoltaan ja kasvistoltaan arvokas saari. Rakentamaton ja lehtipuuvaltainen. Eteläpuolella avokallioita.

3

Keljonjärvi

301 Kankaanveden alue 214105, 214106	5	Kapea, salmimainen vesistönosa joka liittyy Keljonjärven Längelmäveteen. Koillis- ja etelärannoiltaan tiheästi rakennettu. Paikoin avonaista peltoa rantaan asti.
302 Lounaisrantaa 214105	7	Rakennettu rantajakso. Taustalla peltoalueita.
303 Lounaisrantaa 214105	6	Merkittävä viljelymaisema (Sahalahden osayleiskaavan maisemaselvitys).
304 Hiissanlahti 214108	3	Maisemaltaan, linnustoltaan ja luontotyyppiltään valtakunnallisesti arvokas alue. Alueella pesii mm. uhanalainen heinätavi.
305 Eteläosa 214108	4	Kaavoitettavalle alueelle ulottuu maakuntakaavan arvokas kulttuuriympäristö (akm030) ja MY-alue.

306
Pohjoisranta
214105, 214106,
214108

6 Osin rakennettua, peltovaltaista jaksoa. Kaksi paikallisesti arvokasta hakaa. Havupuuhaat on luokiteltu äärimmäisen uhanalaisiksi luontotyypeiksi.

4 Pakkalanjärvi

401
Pakkalanjärvi
214108

4 Rehevä, maatalousalueiden ympäröimä lounaiskulmastaan tiheästi rakennettu järvi. Isolta osaltaan maakuntakaavan MY-alue tulee lähelle rantaa eli hyvin peltovaltaista, avointa aluetta. Koko järvi on rantoineen maakunnallisesti arvokasta kulttuuriympäristöä. Järvellä on kolme paikallisesti linnustoltaan ja kasvistoltaan arvokasta luhtaa; kaakkois- ja luoteispäissä sekä itärannalla. Luhdilla pesii mm. ruskosuohaukka, harvinainen heinätavi sekä härkälintu. Järvi on tärkeä muuttolintujen levähdyspaikka. Kasveista tavataan harvinaiset pitkälehtivita, tylppälehtivita ja kilpukka.

5 Alle 50 hehtaarin järvet

501
Perälahti
214105

1 / 4 ha Rehevä, rakentamaton järvi. Kasvistoltaan, linnustoltaan, luontotyyppiltään ja eläimistöltään arvokas alue. Lounaispuolella sijaitseva Maamonvuori on valtakunnallisesti arvokas kallioalue. Alueella runsaasti laho- ja kolopuita, jotka ylläpitävät monipuolista linnustoa. Alueella pesii mm. liito-orava, pikkutikka ja pyrstötiainen sekä harvalukuiset huuhkaja ja kurki. Rantaluhdalla ja avovedessä tavataan uhanalaista sahalehteä. Kokonaisuutena alue muodostaa yhden kunnan arvokkaimmista luontokohteista. Pohjoispuoleltaan arvokasta viljelymaisemaa (Sahalahden osayleiskaavan maisemaselvitys).

502
Hangaslahti
214105

1 / 4 ha Eteläpuoleltaan rakennettu, rehevä järvi. Pohjoisosassa valtakunnallisesti arvokas Maamonvuori ja maakunnallisesti arvokas luontokohde (kts. Perälahden perustelut). Itäosaltaan avointa aluetta.

503
Iso-Jauksa
214105

1 / 2-1 / 3 ha Rakennettu, rehevä järvi. Pohjois- ja itäpuoleltaan avointa arvokasta viljelymaisemaa (Sahalahden osayleiskaavan maisemaselvitys).

504
Vennajärvi
214105

1 / 4 ha Soistunut, rakentamaton järvi. Vesilain mukainen suojeltava luontotyyppi eli alle ha:n kokoinen luonnontilainen järvi. Järvellä pesii mm. kaakkuri ja kurki.

505
Majaajärvi
214105

1 / 2 ha Soistunut, rakentamaton järvi.

506 Iso- Ahvenaisjärvi 214105	1 / 2 ha	Soistunut, Sahalahden alueelta rakentamaton järvi.
507 Töykänäjärvi 214105	1 / 2 ha	Karu, vain itäpäästään rakennettu pitkänomainen järvi. Rannat havupuuvaltaiset. Paikoitellen avokallioita ja jyrkänteitä.
508 Mutajärvi 214105	1 / 2 ha	Soistunut, rakennettu järvi. Länsipuolella avokalliota ja jyrkänne.
509 Lahnajärvi 214108	1 / 3 ha	Rehevä, rakentamaton järvi. Linnustoltaan ja kasvistoltaan paikallisesti arvokas, lehtimetsän ja peltojen ympäröimä järvi. Runsasta vesilintujen pesintää, josta mainittavimpana harvalukuinen laulujoutsen. Avovedessä kasvaa sahalehteä ja rantaluhdalla korpikaislaa.
510 Urkonjärvi 214108	1 / 2 ha	Rehevä, rakennettu järvi. Järvi sijaitsee osittain Pälkäneen kunnan puolella.
511 Pohjanlahti 214109	1 / 2 ha	Rehevä, lounaisrannalta rakennettu. Paikoin peltoa, havumetsää ja jyrkänteitä.
512 Pietijärvi 214108	1 / 2-1 / 3 ha	Rehevä, rakennettu järvi. Länsiranta merkittävää viljelymaisemaa (Sahalahden osayleiskaavan maisemaselvitys).
513 Ojajärvi 214108	1 / 2-1 / 3 ha	Rehevä, pohjoisosastaan rakennettu kapea järvi. Koko lounaispuoli järvestä on paikallisesti luontotyybiltään arvokas. Alue on edustavaa vanhaa rinnekuusikkoa ja järven rannassa hienoja kallioleikkauksia ja luolia (pesii mäyrä). Eteläpään suolla pesii joinain vuosina kurki ja muutoinkin em. vanha metsä tarjoaa sopivan pesimäbiotoopin esim. pöllöille.
514 Pikku Kaakkojärvi 214108	1 / 4 ha	Soistunut, rakentamaton järvi. Järven lounaispuolella sijaitsee valtakunnallisesti arvokas kallioalue. Pikku Kaakkojärvellä pesii kaakkuri. Muodostaa yhdessä Iso Kaakkojärven kanssa erämaamaisen kokonaisuuden, jolla on erityisesti maisemallista ja linnustollista arvoa. Merkittävintä lintulajistoa ovat pohjansirkku sekä kaakkuri, pohjantikka, mehiläishaukka ja kuikka.
515 Iso Kaakkojärvi 214108	1 / 4 ha	Karu rotkojärvi. Pohjoispäässä rakennus. Järven lounaispuolella sijaitsee valtakunnallisesti arvokas kallioalue. Länsirannalla pystysuorien kallioiden määrä on suurin ja Kaakkovuoren ja vedenpinnan välinen korkeusero on yli 60 metriä. Myös itärannan kalliot ja molemmat saaret maisemallisesti näyttävät. Muodostaa yhdessä Pikku Kaakkojärven kanssa erämaamaisen kokonaisuuden, jolla on erityisesti maisemallista ja linnustollista arvoa. Merkittävintä lintulajistoa ovat pohjansirkku sekä kaakkuri, pohjantikka, mehiläishaukka ja kuikka.

516 Vähätjärvet (pohjoinen) 214108	1 / 2 ha	Soistunut metsäjärvi. Itärannalle rakennettu.
517 Vähätjärvet (eteläinen) 214108	1 / 2 ha	Karu metsäjärvi. Itärannalle rakennettu.
518 Iso Kiimasjärvi 214108	1 / 2 ha	Karu metsäjärvi. Pohjoisosa rakennettua.
519 Vähä Kiimasjärvi 214108	1 / 2 ha	Karu, rakentamaton metsäjärvi.
520 Leppäjärvi 214108	1 / 2 ha	Karu metsäjärvi. Luoteisrannalle rakennettu.
521 Lakeenjärvi 214108, 214109	1 / 2 ha	Soistunut metsäjärvi. Etelärannalle rakennettu. Osa järvestä sijaitsee Kuhmalahden alueella.
522 Pentojärvi 214108	1 / 2 ha	Karu, metsärantainen järvi. Vesistön koillisosa sijaitsee entisen Kuhmalahden kunnan puolella. Järven länsiranta on rakennettu.
523 Pentojärven saari 214108	1 / 2 ha	Metsäinen, rakennettu saari. Iso osa saaresta sijaitsee entisen Kuhmalahden kunnan puolella. Saari on rakennettu Sahalahden alueelta.
524 Iso Saksijärvi 214108	1 / 2-1 / 4 ha	Runsasravinteinen, koillisosaltaan rakennettu järvi. Itäosassa pesii laulujoutsen, Paattiniemen länsirannalla harvalukuinen kurki ja rantametsässä harvalukuinen peukaloinen sekä palokärki. Piirilahden eteläpuolella valtakunnallisesti arvokas moreeni-muodostuma.
525 Iso Saksijärven saari 214108	1 / 3 ha	Rakentamaton, paikallisesti luontoarvoiltaan arvokas saari.
526 Ahvenaisjärvi 214108	1 / 2 ha	Soistunut metsäjärvi. Etelärannalle rakennettu.

527 Vähä Saksijärvi 214108	1 / 2 ha	Soistunut metsäjärvi. Etelä- ja luoteisrannalle rakennettu.
528 Taivasjärvi 214108	1 / 2 ha	Soistunut metsäjärvi. Järven itäpuolella on sijainnut vanhan kuusimetsän alue, josta suurin osa on sittemmin avohakattu.
529 Sammakkojärvi 214108	1 / 2 ha	Karu metsäjärvi. Etelä- ja itärannalle rakennettu.
530 Vähä Saarijärvi 214108	1 / 2 ha	Karu metsäjärvi. Itäranta rakennettu.
531 Iso Saarijärvi 214108	1 / 2-1 / 4 ha	Rehevä, metsärantainen järvi. Useasta kohdasta rakennettu. Järven eteläosa sijaitsee Pälkäneen kunnan puolella. Pohjoisosassa luontotyyppiltään ja eläimistöltään arvokas alue. Alueella on vanhaa metsää, umpeenkasvanut niitty ja puronvarsilehto. Metsässä tavattu pikkusieppo, sirittäjä ja pohjantikka sekä muita vanhojen metsien lintulajeja. Runsaasti kolo- ja lahopuita sekä lahoavia tuulenkaatoja.
532 Vasajärvi 214108	1 / 2 ha	Karu, metsärantainen järvi. Iso osa järvestä sijaitsee Pälkäneen kunnan puolella. Kangasalan kunnan puolella länsirannalle rakennettu.
533 Hämeenjärvi 214108	1 / 2 ha	Soistunut metsäjärvi. Itä- ja länsirannalle rakennettu.
534 Valkeajärvi 214108	1 / 2 ha	Karu metsäjärvi. Koillis- ja lounaispäihin rakennettu.
535 Suojärvi 214108	1 / 2 ha	Karu metsäjärvi. Itärannalla rakennus.
536 Koiransuoli 214108	1 / 2 ha	Karu, rakentamaton metsäjärvi. Pieni osa järvestä sijaitsee Pälkäneen kunnan puolella.
537 Verkkjärvi 214108, 214111	1 / 2-1 / 3 ha	Soistunut, rakentamaton metsäjärvi. Koillispuoli järvestä on linnustoltaan, kulttuuriltaan ja kasvistoltaan maakunnallisesti arvokas. Itärannan saarella pesii kuikka ja keskiosan niemessä kurki. Niemen itäpuolella lehtomaista metsää, jossa on muinaisen asutuksen jäänteitä ja kasvaa mm. pussikämmekkää. Osa järvestä sijaitsee Pälkäneen kunnan puolella.

538
Hanhiluppo
214108

1 / 4 ha Rämeealueen ympäröimä rakentamaton metsäjärvi. Järveä ympäröi mäntyä kasvava isovarpuräme (silvälläpidettävä luontotyyppi). Järven pohjoispuolella on lähistöllä saranevaa (vaarantunut uhanalainen luontotyyppi), jonka keskellä on muutama avolampare. Suon reunasaarekkeessa pesii kalasääksi (pesäpuu rauhoitettu) ja rämeellä tavataan pohjansirkkuja ja riekkoja.

539
Vähä Laippa
214111

1 / 4 ha Soistunut, rakentamaton metsäjärvi. Eläimistöltään, kasvistoltaan ja luontotyyplitään valtakunnallisesti arvokas alue. Järven pohjoispuolella (lähes kokonaan Kuhmalahden alueen puolella) on arvokas vanha kuusimetsä, jossa pesii mm. uhanalaiset pohjantikka ja liito-orava sekä harvalukuinen varpuspöllö. Kyseisessä metsässä paljon laho- ja kolopuita. Kaakkoispuolen koivikkosuolla pesii harvalukuinen pohjansirkku. Ranta-alueilla kasvaa runsaasti Hämeessä harvinaista vaiveroa. Järven lounaispuolella laskupuron suulla majavan pesä. Osa järvestä sijaitsee Pälkäneen kunnan puolella.

LIITE 1. Yleiskartta järvien numeroinnista

Rantajaksojen numerot

1	Längelmäveden alue	101-120 ja 151-170
2	Kirkkojärvi	201-203
3	Keljonjärvi	301-304
4	Pakkalanjärvi	401
5	Alle 50 ha:n vesistöt	501-539